

ПРИНЦИПИ ПРОФІЛАКТИКИ ЗАХВОРЮВАНЬ ПОРОЖНИНИ РОТА У ДІТЕЙ, ЩО ПРОЖИВАЮТЬ НА БУКОВИНІ**Мандзюк Т.Б.***ВДНЗ України «Буковинський державний медичний університет»
асистент кафедри стоматології дитячого віку***Каськова Л.Ф.***ВДНЗ України «Українська медична стоматологічна академія»
Професор кафедри дитячої терапевтичної стоматології з
профілактикою стоматологічних захворювань***Дроник І.І.***ВДНЗ України «Буковинський державний медичний університет»
асистент кафедри хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії***Кузняк Л.В.***ВДНЗ України «Буковинський державний медичний університет»
аспірант кафедри хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії***PRINCIPLES OF PREVENTION OF DISEASES OF THE ORAL CAVITY IN CHILDREN WHO LIVE IN BUKOVINA****Mandziuk T.***«Bukovinian state medical university»
assistant of the Children's dental department***Kaskova L.***HSEE of Ukraine «Ukrainian Medical Stomatological Academy»***Dronyk I.***«Bukovinian state medical university»
assistant of the department of surgical dentistry and maxillar-facial surgery***Kuznyak L.***«Bukovinian state medical university»
graduate student of the department of surgical dentistry and maxillar-facial surgery***Анотація**

Розповсюдженість карієсу в Україні достатньо велика, та, незважаючи на досягнення сучасної стоматологічної науки має тенденцію до зростання, тому питання профілактики виникнення стоматологічних патологій залишається актуальним. Важливим моментом є пошук методів профілактики карієсу, враховуючи соціально-гігієнічні умови проживання дитини.

Abstract

The prevalence of caries in Ukraine is quite high, and despite the achievements of modern dental science has a tendency to increase, so the issue of prevention of dental pathologies remains relevant. An important point is a search for methods of caries prevention, taking into account the socio-hygienic living conditions of the child.

Ключові слова: карієс, профілактика, резистентність, інтенсивність, розповсюдженість.

Keywords: caries, prevention, resistance, intensity, prevalence.

Вступ. Профілактика стоматологічних захворювань повинна бути невід'ємною складовою сучасної стоматологічної допомоги, адже попереджати легше, ніж лікувати. Профілактика повинна включати комплекс взаємопов'язаних заходів організаційного і лікувально – профілактичного характеру, спрямованих на своєчасне усунення причин та умов виникнення і розвитку захворювання, а також підвищення стійкості організму людини до

У наш час в умовах соціального росту, соціальної стабільності все більше уваги приділяється профілактиці стоматологічних захворювань. На ринку з'явилося багато засобів профілактики як вітчизняного, так і іноземного виробництва. Багато фірм виробників за участю міністерства охорони здоров'я впроваджують свої соціальні програми по впровадженню та розповсюдженню різних засобів по догляду за ротовою порожниною. Через засоби інформації : інтернет, телевізор , радіо, журнали та газети люди отримують повну інформацію про необхідність та важливість профілактики та про усі засоби по догляду за зубами.

Не дивлячись на вище перераховані факти, важливим є відмітити, що захворюваність на карієс постійних зубів має чітку тенденцію до зростання. Як вказують ряд проведених досліджень карієс серед дитячого населення є найбільш розповсюдженою стоматологічною патологією. Про це свідчить поширеність каріозного процесу у дітей на території західної України, яка коливається в межах 66,8 – 97,8%, при середньому рівні інтенсивності ураження від 2,3 до 7,3.

У зв'язку з невинним ростом патології твердих тканин зубів та зубо-щелепного апарату в Україні та у всьому світі, все більше уваги лікарями- дослідниками приділяється проблемі встановлення факторів формування даного явища, основними з яких є: соціально – гігієнічні, медико-демографічні, соціально-психологічні.

Мета дослідження. Метою нашого дослідження було дослідити стан твердих тканин зубів, тканин пародонта та гігієнічний стан порожнини рота у дітей, що мають можливість проживати у різних соціально-гігієнічних умовах.

Матеріали і методи. Першочерговим етапом нашого дослідження було проведено письмове анкетування дітей та їх батьків, за допомогою розроблених нами анкетами. Основними питаннями анкети для дітей були місце та умови проживання дітей, характер харчування, проведення профілактичних оглядів порожнини рота, вибір предметів та засобів догляду за порожниною рота. Анкета для батьків була створена таким чином, що в ній були повторені питання аналогічно як і у дітей, а також додаткові питання щодо умов праці, відпочинку, соціального забезпечення сім'ї, визначення генетично зумовлених захворювань.

До основної досліджуваної групи ввійшли 82 дітей віком 12 – 14 років, що навчаються в загальноосвітній школі м. Чернівці. Контрольну групу склали 20 дітей – сиріт, того ж віку, що живуть та навчаються у школі - інтернаті.

Після проведення детального аналізу анкетних даних було встановлено, що діти котрі проживають у сім'ї володіють більш детальнішою інформацією та можливістю ширшого використання різноманітних сучасних засобів догляду за порожниною рота. Також серед них є велика кількість дітей, що мають можливість користуватися послугами приватних лікарів стоматологів, проводити професійну гієну порожнини рота. Діти вільно володіють інформацією щодо вибору особистих засобів та предметів гієни порожнини рота, дають чітку характеристику правил використання додаткових профілактичних методів догляду за ротовою порожниною.

Аналіз анкетування дітей-сиріт показав достатній рівень проінформованості дітей щодо правил використання предметів та засобів гігієничного догляду. Проте нами було відмічено відсутність можливості використання додаткових предметів та засобів індивідуальної гігієни порожнини рота, недостатність вживання їжі, що містить кальцій та вітаміни, які чинять безпосередній вплив на попередження виникнення стоматологічної патології. Важливим було відзначити той факт, що діти не мали можливості індивідуального навчання правилам догляду за порожниною рота, що в свою чергу позначилося на погіршенню стану гігієни порожнини рота.

Наступним етапом дослідження було проведення клінічних оглядів дітей, з метою створення порівняльної характеристики впливу предметів та засобів гігієни порожнини рота, ефективності індивідуальної та загальної санітарно – просвітньої роботи, та інших вище перерахованих чинників, що впливають на розвиток каріозного процесу, а також сприяють незадовільному стану гігієни порожнини рота, що в свою чергу призводить до розвитку захворювань слизової оболонки та пародонту.

Під час клінічного обстеження проводилося повторне опитування дітей з метою визначення рівня самостійності заповнення анкет, визначення індексу інтенсивності каріозного процесу (КІПВ), папілярно – маргінально – альвеолярний індекс (РМА), для визначення ступеня запалення ясен у дітей, а також гігієничного індексу Федорова – Володкіної.

Результати дослідження. Після оцінки клінічних показників в дітей, які входили до першої

досліджуваної групи, проживали у сприятливих побутових умовах, мали можливість проводити профілактичні огляди та використовувати в повній мірі необхідні предмети та засоби профілактики захворювань порожнини рота нами були отримані наступні результати: інтенсивність каріозного процесу стан оновила 2,4 – 2,6, що відповідає низькому та середньому рівню інтенсивності карієсу, гігієничний індекс дорівнював в середньому 1, 8 – 2,0 білів, що свідчить про задовільний стан гігієни порожнини рота, папілярно – маргінально – альвеолярний індекс становив від 10 до 25%, тобто легкий ступінь запального процесу ясен, що може бути викликане фізіологічною перебудовою зубних р'ядів та зубоцелепної системи в цілому.

Результати клінічного обстеження дітей другої групи, які проживають у школі – інтернат значно відрізнялися від показників основної групи обстежуваних. Інтенсивність карієсу становить 5, 6 – 6, 1, що вказує на високий та дуже високий рівень ураження карієсом твердих тканин зубів, гігієничний індекс Федорова – Володкіної дорівнює в середньому 2, 4 – 3, 1 – незадовільний та поганий стан гігієни порожнини рота, значення індексу РМА знаходилося в межах 40 – 45%, що характеризує запальний процес ясен середньої важкості. Тобто отримані результати контрольної групи були значно гіршими ніж у дітей основної групи.

Висновки. Проведені нами дослідження показали, що своєчасне та правильне використання профілактичних заходів призводить до зменшення рівня ураження карієсом, проведення санітарно – просвітньої роботи, регулярні профілактичні огляди сприяють покращенню гігієничного стану порожнини рота пацієнтів. Важливим є той факт, що профілактика стоматологічних захворювань у дітей показує свою ефективність тільки при правильній та раціональній співпраці лікарів стоматологів, вчителів, батьків і, безпосередньо самих дітей.

При проведенні профілактичних заходів у дітей – сиріт та дітей, що проживають у несприятливих соціально – побутових умовах пріоритетним є саме індивідуальний підхід під час проведення санітарно просвітницьких заходів лікарями – стоматологами або студентами вищих медичних закладів, виборі предметів та засобів гігієни порожнини рота, своєчасне надання стоматологічної допомоги, і, звичайно контроль правильності та ефективності використання вищеописаних факторів.

Отже, незважаючи на стрімкий розвиток сучасної стоматології, в тому числі стоматології дитячого віку та пошук нових ефективних методів та засобів лікування захворювань порожнини рота, їх поширеність залишається, як і раніше високою. Тому пріоритетним у сучасній стоматологічній практиці залишається вивчення та впровадження аспектів профілактики та попередження розвитку захворювань ротової порожнини.

Список літератури

1. Заяць Т.І. «Профілактика стоматологічних захворювань». Львів – 2008.
2. Каськова Л.Ф., «Профілактика стоматологічних захворювань». - 2011.

3. Оцінка стоматологічного статусу дітей, які проживають у місцевості забруднених солями важких металів. /В.В. Аваков, М.М. Рожко// Проблеми екологічної та медичної генетики і клінічної імунології. 2014. №3. – с.184 -192.

4. Матеріали щорічної звітної конференції професорсько – викладацького складу «Міжнародного гуманітарного університету». / Т.Б. Мандзюк//

Проблема дитячої інвалідності щелепно – лицевої ділянки в Україні. 2014. №21. – с. 192 - 196

5. Урок стоматологічного здоров'я як складова гігієнічного навчання та виховання у дітей шкільного віку. / М.М. Якимець // Вісник проблем біології і медицини. – 2015. №2 (119). – с.267-270.

РАЦІОНАЛЬНЕ ХАРЧУВАННЯ, УМОВИ ПРОЖИВАННЯ, ГІГІЄНА ПОРОЖНИНИ РОТА ТА ЇХ КОМПЛЕКСНИЙ ВПЛИВ НА РОЗВИТОК ПАТОЛОГІЇ ПОРОЖНИНИ РОТА

Мандзюк Т.Б.

*ВДНЗ України «Буковинський державний медичний університет»
асистент кафедри стоматології дитячого віку*

Каськова Л.Ф.

*ВДНЗ України «Українська медична стоматологічна академія»
професор кафедри дитячої терапевтичної стоматології з
профілактикою стоматологічних захворювань*

Кузняк Л.В.

*ВДНЗ України «Буковинський державний медичний університет»
аспірант кафедри хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії*

NUTRITIONAL NUTRITION, LIVING CONDITIONS, ORAL HYGIENE AND THEIR COMPLEX INFLUENCE ON THE DEVELOPMENT OF THE ORAL CAVITY PATHOLOGY.

Mandziuk T.

*«Bukovinian state medical university»
assistant of the Children's dental department*

Kaskova L.

HSEE of Ukraine «Ukrainian Medical Stomatological Academy»

Kuznyak L.

*«Bukovinian state medical university»
graduate student of the department of surgical dentistry and maxillar-facial surgery*

Анотація

В останні роки стоматологічна наука різних напрямків швидко розвивається, переймаючи досвід закордонних нововведень. Проте, не дивлячись на впровадження високотехнологічних методів лікування стоматологічних захворювань, загальнодоступні методи попередження виникнення стоматологічної патології часто залишаються у забутті. Одним із пріоритетних напрямків сучасної стоматології є турбота про стан підростаючого покоління. Вивчення структури стоматологічної захворюваності, а також виявлення факторів ризику найбільш поширених стоматологічних захворювань сприяють прогнозуванню їх динаміки і диференційованому впровадженню програм профілактики розвитку патологічних процесів

Abstract

In recent years, dental science in various fields is developing rapidly, adopting the experience of foreign innovations. However, despite the introduction of high-tech methods of treatment of dental diseases, publicly available methods of preventing dental pathology are often forgotten. One of the priority areas of modern dentistry is to take care of the condition of the younger generation. The study of the structure of dental morbidity, as well as the identification of risk factors for the most common dental diseases, contribute to the prediction of their dynamics and the differentiated implementation of programs to prevent the development of pathological processes.

Ключові слова: стоматологічні захворювання, профілактика, соціально-гігієнічні умови.

Keywords: dental diseases, prevention, social and hygienic conditions.

Вступ.

Профілактика стоматологічних захворювань залишається одним з найбільш актуальних напрямків стоматології дитячого віку. Важливість питання зниження інтенсивності та поширеності захворювань порожнини рота у дітей, а саме карієсу та його ускладнень визначається складним взаємозв'язком стоматологічних захворювань із загально-соматичною патологією дитини. Оскільки досить часто наявність патологічних змін порожнини рота та твердих тканин зубів може спричинити появу захворювань нирок, серця, печінки,

шлунково-кишкового тракту та інших органів та систем.

Для профілактики карієсу у дітей важливим являється надходження в організм достатньої кількості солей кальцію, фосфору, фтору та інших мікроелементів, а також вітамінів під час вагітності. Мікроелементи містяться в морській капусті, м'ясі кроля, морській рибі, горіхах та ін.. Потреба в даних речовинах значно зростає з 4-го місяця вагітності. Існують спеціально розроблені композиції вітамінів і мінералів для вагітних жінок, призначення яких є виправданим.